

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

32. De Neomenia, siue Calendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

tendunt esse iter duorum millium passuum. Origenes inde suam sententiam confirmat, quod cum in terram à Deo promissam, per solitudinem peterent Hebræi, tanto interuallo tabernaculum & arca foederis castrorum ordinem præcedebat, & tanto interstitio tentoria figebantur: quo spatio licebat his, qui castrametati erant, ad tabernaculum Sabbato accedere. Et Iosu. 3. legimus. *Sitque inter vos & arcam spatium cubitorum duorum millium.* Sed Hieronymus ad Algafiam scribens: *Prætereà, inquit, quia iustum est, ut diebus Sabbatorum sedeat unusquisque in domo sua, neque egrediat, neque ambulet de loco, in quo habitat. Si quando eos, iuxta litteram capimus arctare, ut non iaceant, non ambulent, non stent, sed tantum sedeant. Si velint præcepta seruare, solent respondere, & dicere, Rabbi Akiba, & Simon, & Hillel, magistri tradiderunt nobis, ut his mille pedes ambulemus in Sabbato.* Hæc ille. At hoc iter breuius est, quam iter mille passuum: nam mille passus, quinque millia pedum proculdubio continent. Probabile valde est, quod Hieronymus ait, iter Sabbati esse spatium duorum millium pedum, quod paulo plus est tribus stadiis: stadium enim, vinctingintique passus habet, & montem Oliueti ab Hierosolyma quatuor ferè stadiis abesse tradit Brocardus his verbis: *Ultra torrentem Cedron, in latere Aquilonari montis Oliueti, est mons alius altus, quatuor stadiis distans ab Hierusalem.* Nec multum discrepat Origenes, dicens, Sabbati iter quod facere licebat Iudæis, esse spatium duorum millium cubitorum, hoc est, ter mille pedum: cubitus enim pedem cum dimidio continet.

Secundò quaeritur, quado primum apud Hebræos Sabbatum sanctè & religiose coli coeperit? Quidam existimant, à Moyle institutum esse Sabbati cultum, quando iussu Dei legem promulgauit, aut statim post exitum ex Aegypto. Alij tamen arbitrantur, Sabbatum ab ipso mundi exordio coli coeptum à Maioribus, non quidè lege, sed more & consuetudine, ex quibus Hebræi genus traxerunt: sed in Aegypto desisse Iudæos Sabbatum colere, & ideo Mosen Sabbati cultum vsu & more inchoatum, & à posteris obliuioni traditum, restituisse. Sed de hac quaestione supra disserui. Quid verò intellexerit Lucas nomine Sabbati secundò primi, & quot modis Sabbatū in sacris literis sumatur, suo loco inferius explicabo, in expositione tertij præcepti Decalogi, in libro 14.

Vnum illud est maximè notandum ex eo, quod Dominus die septimo cessauerit ab omni opere, quod fecerat, sacras literas frequenter numero septenario vti, quoties perfectum aliquid, plenum, & consummatum, vel requiem significare volunt. Hinc in lege præceptū est, ut septies certæ quædam res, vel homines immundi expurgentur, septies altaria, vel parietes sanguine victimarum aspergantur, hoc est, perfectè. Hinc etiam Eliseus, Naaman leproso consilium dedit, ut se in Iordane septies ablueret. Hinc etiam institutus est in lege septimus quisque annus: quinquagesimus itidem annus tanquam libertatis & remissionis. Leuit. 25. Septenarius igitur numerus in sacris literis est plenitudinis & perfectionis, teste Hieronymo in Iob. Hinc septies idè

est, quod sapienter Luc. 17. si septies in die peccauerit in te frater tuus, & septies in die conuersus fuerit, remitte illi. Matth. 18. non dico tibi vsque septies, sed vsque septuagies septies, hoc est, non tantum septies, sed etiam sapienter. Gen. 4. septuagies septies dabitur de Cain, de Lamec verò septuagies septies; id est, si Deus dixit se, grauius puniatur eum, qui occiderit Cain, multò grauius est enim puniendus, qui interfecerit Lamec, qui neminem interemit.

Caput XXXII.

De Neomenia, siue Calendis.

Primus cuiusque mensis apud Hebræos celebris erat, non quod in eo perinde, ac in die festo ab operibus necessariò cessaretur, sed quod Deus certis sacrificijs solemnè ritu coleretur. Hebræi vocant hunc diem, caput, siue initium mensis: Septuaginta Interpretes semper Neomeniam: Latinus interpres, nunc Neomenias, nunc Calendas appellat. Dicitur porò Neomenia, quasi nouus mensis. Menses verò cum Luna incipiebant, & cum eadem terminabantur. Et dies primus mensis idem erat, qui primus dies Lunæ. Et quemadmodum septimo quoque die hebdomadæ Sabbatum colebatur, vt in memoriam reuocaretur beneficium acceptum à Deo, quo vniuersa sunt ex nihilo facta; sic etiam primo quoque die mensis Deo sacrificia offerebantur, vt memores essent beneficij, quo Deus omnia gubernat. Quemadmodum etiam Deus sibi offerri voluit primos fructus rerum de terra nascèrium, ita & primos quosque dies mensium sibi referuauit. Denique, vt Deum precibus, & sacrificijs, sibi placatum redderent Hebræi ad ipsos menses feliciter inchoandos. Numeror. 28. Lex est: *In calendis (id est, in mensium exordijs) offeres holocaustum Domino, vitulos de armento duos, arietem vnum, agnos anniculos septem immaculatos, & tres decimas similes oleo confersa per singulos arietes, & decimam decimam, id est, singulas decimas similè ex oleo in sacrificio per agnos singulos.*

Tubis etiam canebatur Numer. 10. *Si quando habebitis epulum, & dies festos, & calendas, canent tubæ super holocaustum, & pacificis victimis, & sint vobis in recordationem Dei vestri.* Hinc Dauid: *Bucinas, inquit, in Neomenia tuba, in insigni die solemnitate vestra.* Quæret aliquis cur Leuit. 23. Neomenia non numeretur inter sacros dies festos. Respondet Abulensis, Neomeniam non esse diem festum, in quo quis lege cogèretur ab operibus seruilibus abstinere. Esse tamen diem solemnem & celebrem, in quo lex iubeat certum sacrificium solemnè ritu immolari. Vnde apud Isaiam ait Dominus: *Neomeniam & Sabbatum, & festiuitates alias non feram: iniqui sunt cæcus vestri, Calendas vestras, & solemnitates vestras odinit anima mea.*

Caput XXXIII.

De Paschate.

DE nomine Pascha, duo quaeri solent. Vnum, sit ne Græcum nomen, an Hebraicum: Al-

Hier. epist.
12. q. 10.

Brocar in
de scr. Ter-
ra sancta.

4. Reg. 5.